

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 krov, za Ameriko pa 8 krov; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je platiči naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravljanje se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zaston, ali rokopise se ne vraca. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50 za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 3.

V Ptiju v nedeljo dne 17. januarja 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Odstop ministra za zunanje zadeve grofa Berchtolda. — Grof Burian novi minister. — Na severnem bojišču vkljub slabemu vremenu počasno napredovanje proti umikajočim se Rusom. — Na Francoskem in v Belgiji vsi sovražnikovi napadi krvavo odbiti. — 16 nemških letalnih strojev nad Londonom. — Italija in Rumunska pred mobilizacijo?

Kaj je v Galiciji in na Poljskem? Doglej smo tam uspehe, kakor jih svetovna zgodovina še ne pozna in kakor jih bodojo še le poznejši rodovi cenili. To dejstvo, ki je izredno častno za naše armade, pričenjajo zdaj že najhujši naši sovražniki priznavati. Stvar je namreč ta le: Rusija vrgla je vso svojo velikansko premoč čez avstro-ogrške in vzhodno pruske meje. Mislila je, da bode ta premoč zadostovala, da vrže obrambene čete na Pruskem in našo armado ter galiski trdnjavi Przemysl in Krakovo. S to zmago imeli bi Rusi faktično pot proti Berlinu in Dunaju odprto. Ali — računali so brez krčmarja. Na vzhodnem Pruskem jih je slavni nemški feldmaršal Hindenburg v raznih krvavih bitkah grozovito pretepel. Vrgel jih je z naravnost čudežno močjo nazaj in zdaj stoji njegova zmagovita armada vkljub težavnemu zimskemu vremenu tik Varšave. Kmalu bode začelo oblegovanje te največje ruske trdnjave na Poljskem in — zavzetjem te trdnjave bode prvi važni in odočilni oddelek te grozovite vojne končan! Naša avstro-ogrška armada pa je z občindovanja vredno hrabrostjo, kakor priznava danes že vso inozemstvo, zabranila najprva proti ruski premoči prodiranje sovražnika. Spremenila je parkrat bliskoma svojo fronto, odbila napade na trdnjave in zapričela železno ofenzivo, pred katero se mora polagoma tudi ruski sovražnik umakniti. Pot v Budimpešto, na Dunaj in v Berlin je zaprta. Odprta pa je pot v Varšavo in čez Varšavo naprej! Železni ruski kolos je torej premagan in junaštvo pravice zmagalo je nad azijatskim divjaštvom v službi podle Anglije stoečih moskovitskih zatiralcov ...

Najvažnejši dogodek zadnjega tedna je pač odstop našega ministra za zunanje zadeve grofa Berchtolda. O vzrokih tega odstopa, ki so glasom uradnih poročil osebnega značaja, se danes še ne more govoriti. Vsekakor dokazuje ta odstop, da stojimo na severnem bojišču izredno dobro, ker drugače bi bile take velevažne politične izmenjave v tako usodepolnih trenutkih nemogoče. Novi zunanjji naš minister grof Burian znan je kot energični mož in prijatelj žilavega ogrskega ministra grofa Tisze. Upajmo, da mu bode v našem interesu sreča mila.

Na Srbskem vlada v splošnem mir in se še ni zapričela nobena važnejša nova akcija. Srbi pač sami že čutijo, da s tem ni njih kaznovanje odpravljeno, marveč le za poznejši čas določeno.

Francozi, Belgijci in Angleži poskusili so v zadnjem času zopet celo vrsto ljudih napadov zoper velikansko nemško fronto, ki pa se je izkazala kot skala, na katero se naravnost brezuspešno strelja. Vsi sovražnikovi napadi so se izjalovili! In to pomeni mnogo, kajti nemška armada se mora braniti na več strani ...

Prvo veliko grožnjo iz zraka so Angleži tudi že doživeli. Te dni namreč pokazalo se je nad iztokom reke Themse pri Londonu iz 16 letalnih strojev obstoječe nemško zračno brodovje. Vsed megla se je sicer napad na London izjalovil. Ali angleške postojanke v Dünkirchen so bile bombardirane, — in angleški ter francoski letalni stroji se pred to zračno flotiljo niti pokazati niso upali. To je vsekakor tako značilno in obenem je to grožnja za Anglijo, ki je vedno mislila, da se njeni zemlji ne more noben nasprotnik približati. Boj Anglije odnosno

boj proti tej kramarsko-zločinski državi zatiralcu se bode šele pričel. „Gott strafe England“, kriči danes ves civilizirani svet in ta beseda se bode zdejstvovala nad tisto britansko prostitutko, ki ima v prvi vrsti grozovite posledice te vojne na svoji vesti.

Lepo in zmagovito napreduje tudi Turčija v svojih bojih zoper Rusijo v Kavkazu in zoper Anglijo v Egiptu.

Zanimive ste sicer še dve vesti zadnjega tedna. Splošno se namreč govorji — brez da bi bilo to doslej uradno potrjeno! — da mobilizira Rumunska ter Italija. To bi pomenilo seveda zopet veliko spremembo položaja. Neznano je, na katero stran se bosta nagnili te dve nam doslej jako prijazni državi. Ali upati je, da njih eventualni nastop ne bode nam in naši nemški zavezniči v škodo. Kakor vse kaže, jasni se vesoljno-politično obzorje in čeprav še ni pričakovati tako kmalu konec te ogromne svetovne vojne, vendar imamo z vsakim dnevom večje upanje, da budem ostali v tej borbi — zmagovalci. Bog nam v to pomaga!

* * *

Pet mesecev vojne.

„Aftenbladet“ prinaša to le razmotrivanje: Po skoraj petmesečni vojni je pred vsem eno jasno: Nenadno se je končalo prodiranje ruskih vojnih sil, na katero so Angleži in Francozi tako upali. Zopetna ruska ofenziva je sedaj nemoguča. In če bo Hindenburg kmalu obračunal z Rusi, bodo mogli Nemci na stotisočne najboljših in najbolj preizkušenih čet postaviti iz vzhodnega na zahodno bojišče, da pospešijo odločitev Nemčiji v prilog. Na končno odločitev v prilog Nemčiji ne bo treba predolgo čakati. Tudi ne

bo videla Rusija, da se donavska monarhija razruši, marveč jo bo videla konsolidirano. Francoski načrt revanše ne bo nikdar dosegel zoperne pridobitve Alzacije in Lotarinške, nasprotno je zelo dvomljivo, ali bo obdržala Francija svoje premogokope na skrajnem severo-vzhodu. Anglija pa bo morala v bodoče trpeti memško zastavo kot konkurentino na morjih.

Austrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 9. januarja. — Uradno se razglaša:

9. januarja opoldne.

Na zahodnem Gališkem, kjer si stojijo nasprotniki večinoma v najbližjih distancah nasproti, se je včeraj ponočni napad sovražnika na visočinah severno-vzhodno Zakliczynu zavrnilo.

Severno Visle traja boj s topovi naprej. Cerkev večje vasi na Rusko-Poljskem smo motali s kanoni obstreliti in na ta način začgati, ker so Rusi na cerkvenem stolpu strojne puške postavili.

V južni Bukovini in v Karpatih samo male praske.

Namestnik generalštabnega šefa: v. Höfer, fml.

Nemško poročilo z vzhodnega bojišča od sobote.

K.-B. Berlin, 9. januarja. Wolffov urad javlja:

Veliki glavni stan dne 9. januarja:

Vzhodno bojišče: Položaj na vzhodu je ob trajno slabem vremenu neizpremenjen. Naš plen z dne 7. januarja se je povisal na 2000 vjetnikov in 7 strojnih pušk.

Vrhovno armadno vodstvo.

Austrijsko poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 10. januarja. Uradno se razglaša:

Spoštni položaj se ni spremenil.

Južno Visle obstreljevali so Rusi včeraj naše postojanke brez uspeha. Zlasti so streljali proti neki od nas zasedeni visočini severno-vzhodno Zakliczyna.

Severno Visle besni deloma hudi boj s kanonami.

Poskus sovražnika, prekoracičiti z manjšimi močmi reko Nido, se je ponesrečil.

V Karpatih vlada mir.

Dva pojasilna oddelka sovražnika, ki sta se upala v Bukovini preblizu naših linij predstraž, bila sta razpršena od ognja naših strojnih pušk ter naše artiljerije.

Na južnem bojišču kratki boj s topovi vzhodno od Trebinja do meje na preduočih lastnih postojank.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 10. januarja. Iz Velikega glavnega stana se nam danes poroča:

Zahodno bojišče. Slabo vreme je tudi včeraj trajalo. Reka Lys je na nekaterih krajih do širokosti 800 metrov iz brega stopila.

Sovražni poskusi, da bi se nas iz naših postojank pri Nieuportu pognalo, so se izjalovili.

Severno-vzhodno Soissons ponovili so Francoski svoje napade, ki so bili včeraj vsi pod velikim izgubami za nasprotnike zavrnjeni. Čez 130 vjetnikov ostalo je v naših rokah. Boji se tam danes nadaljujejo.

Zahodno in vzhodno Perthesa (severno-vzhodno tabora v Chalonsu) so Francoski zopet hudo napadli. Napadi pa so se pod jako težkimi izgubami za Francoze izjalovili. Napravili smo okoli 150 vjetnikov.

V Argonnah smo nadalje zemlje pridobili. Tukaj in v pokrajini Apremont (severno Toula) trajajo boji še naprej.

Dne 8. januarja zvezč poskusili so Fran-

cozi zopet, pridobiti v nočnem napadu vas Ober-Burnhaupt. Napad se je popolnoma izjalovil.

Naši vojaki napravili so nadalje 230 Francov za vjetnike in so zaplenili 1 strojno puško. Tako se je plen v Ober-Burnhauptu na 2 oficirja, 420 mož vjetnikov in 1 strojno puško povečal.

Francozi so imeli tukaj velike izgube. Velika množina mrtvih in ranjenih leži pred fronto in v sosednih gozdih.

Včeraj so se vršili v Zgornji Alzaci le manjši boji.

Proti polnoči zavrnili so naši vojaki pri Nieder-Aspachu neki francoski napad.

Vzhodno bojišče. Vreme se še ni izboljšalo.

Na vsej vzhodni fronti ostal je položaj nespremenjen.

Manjši ruski napadi južno Mawe bili so odbiti.

Najvišje armadno vodstvo.

Austrijsko poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 13. januarja. Uradno se danes razglaša:

Napade, ki jih nasprotnik vedno zopet na spodnji Nidi poskuša, so naperjeni zlasti proti neki v naši odporni liniji ležeči vasi. Podpirana od močnega artiljerijskega ognja na celi fronti poskuša sovražna infanterija naprej prostora pridobiti, da bi v to vas vdrla, kar pa se pod težkimi izgubami ponesreči.

Pred lastnimi postojankami v Galiciji in Karpatih vlada večinoma mir.

Megla in sneženje pospešujejo manjša podjetja naših vojakov, ki so vodila v raznih krajih do posrečenih napadov in prask.

Tudi na južnem bojišču je v splošnem mir. Le neznatni obmejni boji.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 13. januarja. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zahodno bojišče. V pokrajini pri Nieuportu vršil se je hudi artiljerijski boj, katerega posledica je bilo izpraznenje sovražnih streških jarkov pri Palingebrugu.

Sovražni napadi v kanalu La Bassée so končno zavrnjeni.

Francoski napadi na La Boiselle in visočine od Nouvreona bili so odbiti.

Včerajšnjem brezuspešnim napadom Francozov na visočini pri Crony sledil je nemški protinapad, ki je končal s popolnim porazom Francozov in z očiščenjem visočin severno-vzhodno Cuffieša ter severno Cronyja.

Naši vojaki zasedli so dve francoski postojanki, napravili 1700 vjetnikov in zaplenili 4 tope ter več strojnih pušk.

Francozi saprški napad v pokrajini južno St. Mihiela bil je uspešno zavrnjen. Naši vojaki zasedli so visočine severno in severno-vzhodno Nomenyja. V Vogezijah je položaj nespremenjen.

Vzhodno bojišče. Položaj na vzhodu se včeraj ni spremenil.

Najvišje armadno vodstvo.

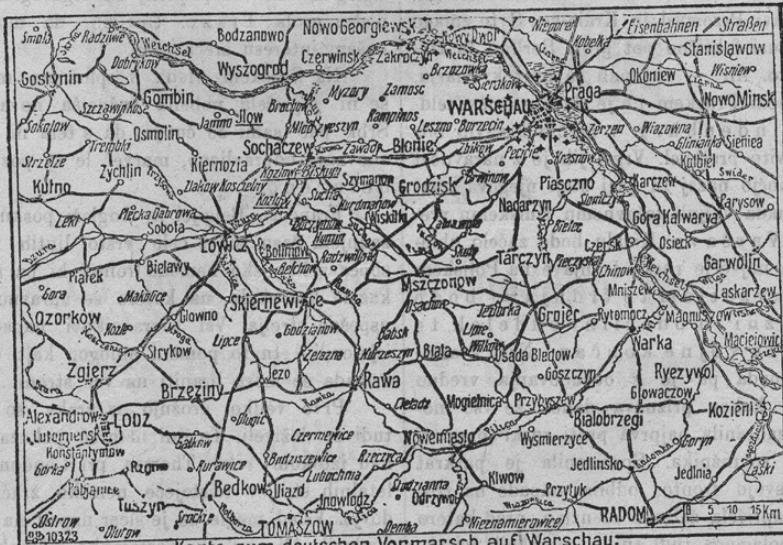
Civilno prebivalstvo odide iz Belgrada.

Iz Niša se poroča: Srbska vlada izdala je za prebivalstvo v Belgradu razglas, v katerem se z ozirom na vojaško-taktične vzroke civilnemu prebivalstvu prepoveduje nadaljnje bivanje v Belgradu. — Srbsko ošabno gospodo prešinja torej polagoma strah . . .

Štedenje s pridelki.

K.-B. Dunaj, 11. januarja. Da se krijejo naše potrebe in da ne pride do pomanjkanja pridelkov, ki se uporablajo za kruh, so bili sicer že storjeni koraki, ki pa morejo biti uspešni samo, če pripomore tudi prebivalstvo s štedenjem. Zlasti mladini je treba vcepiti spoznanje, da je treba štediti, katero nalogu naj prevzamejo šole. Razdelila se bo šolam tudi spomenica, ki se glasi: Tedaj in mesecu že stoje naši bratje na bojišču in se bojujejo za domovino. Gotovo se našim sovražnikom ne bo posrečilo, premagati naših hrabrih, junaških vojakov na bojišču. Sedaj pa nas skušajo prishtisniti z lakoto s tem, da nam hočajo zapreti dovoz iz dežel, ki nam niso sovražne. Tadi ta poskus se bo izjalovil. Dosti živil imamo v deželi, da lahko čakamo do prihodnje žetve, če bomo le štedili. V tem oziru lahko tudi pomagate vi, da se konča boj z zmago. Vaša sveta dolžnost je, da ničesar, kar se da začvati, ne omalovažujete in da štedite z živili, dravami in premogom. S tem ne dokažete samo svoje ljubezni do domovine, marveč pomagate tudi svojim

Proti Varšavi.

Prinašamo danes sliko oziroma zemljevid okolice in blizu ležečega ozemlja ruske velike trdnjave Varšave. Kakor vse kaže, bodejo namreč nemški armadni oddelki kmalu zapriči z oblegovanjem te največje ruske trdnjave na Poljskem. S padcem Varšave bode prvi odločilni udarec zoper Ruse storjen. Z ozirom na naša uradna poročila, ki jih objavimo v vsaki številki, bode ta malo na tančni zemljevid cenjenim čitateljem gotovo dopadel.

staršem v tem težkem času. Bodite torej štedljivi s kruhom, ki nam ga da Bog. Če boste božji dar primerno spoštovali, vam vsakdanjega kruha ne bo nikdar primanjkovalo in nikdar ne boste lačni. Nobenega koščeka kruha ne vrzite v stran, tudi če ni več svež. Ne režite si več kruha, kakor ga morete snesti. Mislite na vojake na bojišču, ki bi bili pogostо srečni, če bi imeli kruh, ki ga morda vi omalovažujete! Štedite tudi s krompirjem. Kuhati ga je v oblicah in šele potem olupiti. Kdor jih prej olupi in potem skuba, zapravlja. Kulinjskih odpadkov ne gre metati stran. Ostanke mesa, sočivja in krompirja je porabiti za prehrano perutnine, ali pa dajte odpadke kmetom, da morajo pitati prašiče. Otroci, štedite, potem služite domovini in svojem staršem!

Nabiranje prostovoljev na Ogrskem.

K.-B. Budimpešta, 11. januarja. Ogrski brzopavni in korespondečni urad javlja:

Včeraj popoldne so v poslopu starega parlamenta nabirali prostovoljevce za kor prostovolnih straž. Podjetje je imelo nepričakovano dober uspeh. Do danes zjutraj se je pri vrhovnem poveljstvu prijavilo nad 800 meščanov za sprejem v kor.

Brezuspešni ruski napadi pri Zaklicynu.

Ponesrečen ruski poskus, prekoraciči Nido.

(K.-B.) Dunaj, 10. januarja. Uradno razglasajo dne 10. januarja:

Spoštni položaj je neizpremenjen.

Južno od Visle so včeraj Rusi brezuspešno obstrelevali naše postojanke. Naperili so svoj ogenj zlasti proti višini, severozahodno od Zaklicyna, ki smo jo mi zasedli.

Severno od Visle je mestoma srdit topovski boj.

Sovražnikov poskus, da bi s slabješimi silami prekoraciči Nido, se je ponesrečil.

V Karpatih vlada mir.

Z ognjem artilerije in strojnih pušk smo razpršili dva izvidna sovražna oddelka, ki sta si v Bukovini upala preblizu na črto naših predstraz.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Neizpremenjen položaj na vzhodu.

Odbiti ruski napadi pri Mlavi.

K.-B. Berolin, 10. januarja. Wolffov urad javlja:

Veliki glavni stan, dne 10. januarja:

Vzhodno bojišče: Vreme se še ni izboljšalo. Na celi vzhodni fronti je ostal položaj neizpremenjen. Manjše ruske sunke, južno od Mlave smo odbili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Odbiti francoški napadi pri Seissonu, Perthesu, v Argonih in v Vogezih.

K.-B. Berolin, 9. januarja. Wolffov urad javlja:

Veliki glavni stan dne 9. januarja:

Zapadno bojišče: Tudi včeraj je bilo neugodno vreme, semtretja dež z nevihto, kakor da bi se bil odtrgal oblak. Reka Lys je na posmannih točkah preplavila bregove. Odbili smo z znatnimi izgubami za Francoze več sovražnih napadov severo-vzhodno od Soissons. Francoski napad pri Perthesu (severno od taborišča pri Chalonsu), smo zavrnili s težkimi izgubami za sovražnika. — V vzhodnem delu Argonov so naše čete izvršile uspešen naval, vjele 1200 Francozov ter vplenile nekaj metalcev min in 1 bronasti možnar; pri tem so se odlikovali šlezijski lovci, logarintijski bataljon in besenski domobranci. Spredujši okop pri Flireyu, ki ga niso zasedli, smo razstrelili v trenotku, ko so ga bili osvojili Francozje. Vso francoško posadko smo uničili. — Zapadno in južno od Sennheima se ni mčesar izpremenilo. Francoze smo vrgli iz Oberburnhaupta in iz okrožajočih ga jarkov v njihove pozicije. Pri tem smo vjele 150 mož.

Vrhovno armadno vodstvo.

Bombe na Cetinje.

"Times" poročajo z dne 12. t. m. iz Cetinja: Nad Cetinjem priplovil je avstrijski letalec in vrgel dve bombe. Ena se ni razpočila, druga pa je uničila neko hišo.

Nemški napad iz zraka na Angleško.

Vso Anglijo prešinja smrtni strah. Šestnajst nemških letalnih strojev izvršilo je hrabri čin in se pokazalo nad iztokom angleške reke Themse. Le vsled neugodnega meglenega vremena bilo je glavno angleško mesto, ponosni London, obvarovan pred nemškimi bombami. Angleški letalni stroji so se pri temu za tako nezmožne izkazali, da se niti pokazati niso upali. Na vodi ogrožajo nemški bojni parniki očabno Anglijo, pod vodo nemški podmorski čolni, v zraku pa nemški "Zeppelini". Zdaj bodejo na Angleškem pač priceli polagoma izpoznavati, da jih nikdo ne more več rešiti. Tako kakor sta Nemčija in Avstro-Ogrska v kanonski tehniki ves svet presenečila, tako sta presenečila javnost s svojimi hrabrimi podmorskimi čolni, pred katerimi se mora angleška kakor francoška flotilja z velikinskimi svojimi parniki skruti; in hudo presenečenje tvorijo istotno letalni stroji.

Poročilo o tem „izletu“ nemških letalnih strojev pravi:

K.-B. Berlin, 11. januarja. „Lokalanzeiger“ poroča iz Kopenhaga, da se je pojavilo veliko, iz najmanje 16 letalnih strojev obstoječo nemško zračno brodovje včeraj dopoldne v bližini izkaza Thémse, bržkone da bi napravilo napad na London. Vreme pa je bilo neugodno. Vladala je huda meglja. Letalni stroji poleteli so potem do Dovra, kjer so vrgli nekaj bomb in potem v smeri proti Dünkirchen, kjer so zapičeli budi bombardement na od Angležov zasedene dele mesta. Skupno so vrgli 40 do 50 bomb, ki so napravile občutno škodo ter so nekaj oseb ubile in ranile. Nemške letalce angleški letalni stroji niso nadlegovali. Vrnili so se vse nepoškodovani nazaj.

K.-B. Berlin, 12. januarja. Glasom poročila angleškega "Daily News" iz Calaisa trajala napad nemških letalnih strojev na Fournes, Dünkirchen in Calais še naprej.

K.-B. London, 11. januarja. „Daily Chronicle“ poroča: Dne 9. t. m. zvečer poletel je neki letalni stroj, ki je prihajal iz sredine Belgije, čez Fournes in Dünkirchen, s tremi drugimi letalnimi stroji v večji visočini čez Calais v smeri proti Dovru. Pri Calaisu so iz kanonov nanj streljali, brez da bi nemškemu letalnemu stroju škodo napravili.

Hrabri ta polet nemških letalnih strojev napravil bode gotovo velikanski vtis. Pomisli se mora, da so se ti nemški letalni stroji skupno nad 360 kilometrov v zraku vozili. Koliko časa še, — in Londou bode občutil prve nemške bombe?

Angleška zbornica Lordov o vojni.

K.-B. London, 8. januarja. V včerajšnji seji zbornice lordov je marki of Greve v morariški debati izjavil med drugim:

Dosedaj še ni bilo nobene pomorske vojne, v kateri bi bila kaka država tako hitro in s tako malimi stroški pridobila nadvladno na morju, kakor to pot Anglia. Angleški se je posrečilo v neverjetno kratkem času izvojevati premič na morju. Za to zasluži angleška mornarica največjo zahvalo. Obenem se ne sme pozabiti na podporo avstralskega, francoškega in japonskega brodovja.

O obstrelevanju Scarborougha je reklo marki of Greve: Na kršenje haške konvencije lahko odgovorimo v nekaterih slučajih, toda Anglia je preponosna, da bi posegla po vseh mogočih represalijah. Akcijo Nemčija se bodo končno same maščevali. Državni tajnik je nadalje izjavil, da je brodovje relativno vsak mesec močnejše. Vsaka ladijska posadka bo dobila svojo rezervo.

O pogibelji oklopnice "Formidable" je reklo govornik: Admiraliteta je končno dognala, da

sta oklopno zadela dva torpeda, ki ju je izstrelil sovražen podmorski čoln in jo potopila. Poveljnik oklopnice je signaliziral neki drugi ladji, ki je bila v bližini, naj ne hodi na pomoč, ker je nevarnost, da tudi njo napade podmorski čoln. Greve je proglašil to dejanje med splošnim pritrjevanjem vse zbornice za junaški čin, dostojen tradicijam angleškega brodovja.

Nato je govoril lord Kitchener, ki je izjavil med drugim: Dasi so prepeljali mnogo nemških čet z zapadnega bojišča na vzhodno, vendar je ostal sovražnik še dovolj močan, da je lahko vzdržal svoje okope in začel prodiranje zavezniških armad. Bi ji so navzeli značaj trdnjavske vojne. Edini pomembnejši boji med Nemci in Angleži so se vršili, ko so Indijci zavzeli strelske jarke. Nemci so izvršili srdite napade na te pozicije. Izgubili smo nekaj okopov, ki pa smo jih takoj drugi dan zopet pridobili. Armado generala Frencha smo ojačili s teritorialnimi formacijami in z eno divizijo, pri kateri se nahaja tudi en kanadski polk. Govorec o položaju na vzhodnem in jugovzhodnem bojišču, je Kitchener izjavil: V Mesopotamiji nadaljuje indijski ekspediciji korofenzivo proti severu, je napadel Turke pri Murni, jih porazil in jim povzročil velike izgube. Turki doslej še niso priceli s prodiranjem proti Egiptu, o čemer se je že toliko govorilo. Angleški zrakoplovi so dognali, da se nahajajo manjši turški oddelki pod vodstvom nemških častnikov na potu skozi pokrajino, vzhodno od Sueškega kanala. V vzhodni Afriki se je ponesrečil napad na Tongi. V Kamerunu je general Doball zasedel s svojimi boji nekaj važnejših točk.

Ob nemškem napadu na angleško vzhodno obrežje so obrežne baterije v Hartlepoolu obstrelevale nemško brodovje, niso pa mogle dosti opraviti vzprisko nadmočnim topom nemških ladij. Nemška ladja niso dosegle s svojim napadom prav nobenega vojaškega uspeha.

Rekrutacija se vrši popolnoma normalno. Po božiču se je prijavilo za vojaško službo nad 218 000 oseb. Sprva je primanjkovalo častnikov. Toda stvar se je zboljšala in sedaj razpolaganje že z znatnimi rezervami na častnikih. Od izbruhna vojne do sedaj smo uvrstili v armado 29.100 častnikov.

Lord Curzon je izjavil željo, da bi bila Kitchenerjeva izvajanja še enkrat tako dolga in tako natančna, ter nadaljeval: Lord Kitchener je bil zelo štedljiv s svojimi izjavami. Zlasti bi moral več povedati o dogodkih v Africi in v Perzijskem zalivu. Nedavno tega smo slišali, da je nemška križarka "Königsberg" obkoljena ob izlivu neke reke na vzhodno-afrški obali. Od tistega časa nismo ničesar več izvedeli o usodi te ladje in njene posadke... Dasi niso Nemci na kontinentu dosegli svojega vojnega cilja, vendar so v posesti skoraj cele Belgijo in znatnega dela Francije. Doslej ni nobenega znaka, da bi bila izčrpana sredstva Nemčije. Kolosalne nemške čete kažejo tako hrabrest, da se lahko v tem oziru uspešno kosajo z angleškimi. To hrabrost povečuje sovraščo proti nam, kakršnega mi vzprisko svojega flegmatičnega temperamenta ne zmorem. Vojno bodo odločile številke. Ako je tudi državni tajnik vojnega urada lahko poslal v fronto presenetljivo število vojakov, vendar prevladuje čuvstvo, da so te čete napram številnosti armade, ki jo imamo doma in ki jo tu vežbamo, nezadostne. Izjave lorda Kitchenerja o rekrutaciji so marsikoga razočarale. V celem bi potrebovali nad dva milijona vojakov. Vprašanje je, ako bo mogoče dobiti toliko vojakov. Narod, od katerega se zahtevajo take žrtve, zasluži, da se mu dado vsa potrebna posnajnila.

Marki of Greve je na ta izvajanja odgovril: Reklo se je, da se zaveznički upravičeno lahko pritožujejo, da ne pošljemo na bojišča toliko čet, kolikor bi jih odgovarjalo naši vojaški moči. Toda ne sme še pozabiti tega, kar stori angleško brodovje za zavezničke. Stevilo nabranih rekrutov je zadovoljivo. Vojakov imamo toliko, kolikor jih moremo momentano izvezdati.

O številnosti čet, ki jih imamo doma in v inozemstvu, ni mogoče ničesar povedati. Neutemljena pa je trditev, da bi čete, ki so izvezane za bojišče na kontigentu, pridrževali doma.

Na razna vprašanja je odgovoril Viskomte Alendale, da je bilo 1. januarja 27.000 Nemcev, Avstrijev in Madžarov na svobodi, 15.000 pa interniranih. Število na svobodi se nahajajočih žensk znaša 18.000.

Hindenburgova strategija.

Prav interesantno govoril je prof. Delbrück o Hindenburgovih operacijah na Poljskem. Delbrück pravi: Z interesantno strategijo je feldmaršal Hindenburg na vzhodnem bojišču zopet prišel na površje. Umaknil se ni v smeri na Berlin, marveč proti Šleziji ter je otežkočil Rusom s sistematičnim razdiranjem potov pot za seboj; v skoro liričnih besedah se je pozneje ruski generalni štab sam pritožil nad tem. Postopanje Nemcev je bilo velikemu knezu tem bolj neljubo, ker tudi on ni hotel napadati v smeri proti Berlinu, marveč predvsem v smeri proti Šleziji. To ni bilo slabo mišljeno. Smer do Varšave proti Berlinu vodi mimo mogočnih bočnih pozicij Nemcev ob spodnji Visli, zasedenih s trdnjavami Thorn, Grandenz, Danzig in ob Netzi in Varti do Küstrina. Ta bočna pozicija, ki jo je lahko braniti, v katero je lahko pošiljati armade in iz katerih lahko nenadno prodrijo, je prava Zaščita Berlina. Rusi so torej nameravali, postaviti sem le nekako bočno kritje par korov, z glavno silo pa so hoteli ostati bolj na jugu. Če bi potem našli tu Hindenburgove čete, jih porazili s premojo in vzeli Šlezijo, bi se bili mogli Rusi obrniti ravno tako proti Berlinu, kakor proti Dunaju. Že so bili Rusi blizu šleziski in poznanjski meji, ko je nenadno prišla vest, da je Hindenburgova armada izginila, da se je z železnicami odpeljala iz Thorna proti ruskemu boku. Ta sunek je vrgel predvsem ruske zbole, ki bi bili morali kriti prodiranje glavne ruske armade proti Thornu, nazaj, ter prisilil glavno armado, da se je razvila proti desnemu krilu, kar je za tako velike mase prav težavno. Že je stal del nemške armade Rusom med Lodzem in Varšavo v hrbtnu. Malo je manjkal, da bi bila moralna pri Tannenbergu kapitulirati cela ruska armada. Število Nemcev pa je bilo napram Rusom za tak uspeh premajhno. Rusi so dobili še rezerve iz Varšave, ki so se-

daj Nemce napadle v hrbtu, — drugače kakor pri Tannenbergu, kjer je stala tudi Rennenkampfova armada v hrbtu Hindenburgovi armadi, pa iz neznanih vzrokov ni posleda vmes. To pot pa so bili Nemci v hrbtu napadeni in so se morali iz objema prebiti. Dasiravno pa ni bila nobena ruska armada uničena, prodiranje Rusov proti nemški meji je bilo zlomljeno in Hindenburg je dobil medtem ojačenja, tako da so se morali Rusi umakniti na obrambno črto kakih 80 kilometrov do Varšave. Boji se vrše sedaj na tej črti in pričakovati je še velikih dogodkov. Glavno pa je, da je ofenzivna sila Rusije zlomljena.

Rusi rabijo proti Turkom dum dum kroglice.

K.-B. Konstantinopel, 11. januarja. Agence Telegraphique Milly" poroča: Vsled po-ročil sanitetne službe armade in Rdečega polomesca ter vsled fotografskih slik se je dognało, da so Rusi med boji za Batum dum dum kroglice rabili. Turška vlada je potom italijanske ruski naznanila, da bode v slučaju tega ednake korake storila. — (Torej so pričeli Rusi že barbarske Francoze in Angleže posnemati, ki so tudi s prepovedanimi dum dum krogljami grozovite rane pri nasprotnikih povzročili. To je sramota za vso Evropo! Op. ur.).

Beg prebivalstva iz prestolice ruskega Kavkaza.

K.-B. Kopenhagen, 11. januarja. Peterografska "Rječ" poroča: Zaradi velikega odpotovanja prebivalstva iz Tiflisa objavlja ruski gubernator razglas, v katerem izjavlja, da Tiflisu ne grozi nobena neposredna nevarnost. Okrepčanje garnizije v Tiflisu in odprava državne lasti iz mesta je le čin v vojni navadne previdnosti. Gubernator preti, da bode one osebe, ki širijo napačne govorice o vojnem položaju, s 3000 rubli globe ali pa ječe do 3 mesecov kaznovat. — (Iz tega je pač eno razvidno: Rusi se bojijo že za svoje glavno mesto v Kavkazu Tiflis. Torej so poročila Turkov o zmagah proti Rusiji gotovo resnična. Svaka sila do vremena! To velja tudi za kravji ruski carizem! Op. ur.)

Neresnične vesti o turškem porazu.

K.-B. Carigrad, 10. januarja. Poročilo glavnega stana pravi:

Ruski listi pričevajojo krive vesti o turških porazih. Kot odgovor obelodanja glavnih stan z dne 9. t. m. datirano brzojavko poveljnika kavkaške armade o vojaških operacijah, ki so v teku že dva tedna. V tej brzojavki se naglaša: Na glavni fronti so naše čete osvojile domirajoče sovražne postojanke onkrat meje. V prostoru pri Oltyju in Ardagunu so vse operacije ustavljene vsled snega in obdušnega mraza. Zasedli smo Urmijo in Kotur. Naše, v Aserbejdžanu operirajoče čete zasledujejo vkljub vremenskim neprilikam sovražnika, ki se umika. Rusi trde, da so vjeli divizijskega poveljnika nekega armadnega kora. To vest dementiram. Res pa je, da je neki ruski oddelek v neki ruski vasi napadel transport ranjencev med katerimi je bil tudi težko ranjeni poveljnik neke naše divizije. Tega so Rusi vjeli, vse druge pa so pobili.

Od Iraka sem sta včeraj poskusila dva angleška pehotna bataljona z 2 brzostrelnima gorskima topovoma presenetiti taborišče Arabcev v okolici pri Korni. Zašla pa sta v zasedo in izgubila v dveurnem boju 125 mož na mrtvih in ranjenih. Arabci so zasledovali sovražnika, ki je bežal. Na arabski strani je bilo ranjenih 15 mož, dasi so Angleži streljali iz velike bližine.

Angleški izvoz.

K.-B. London, 10. januarja. Izvoz Anglie meseca decembra se je zmanjšal za 39,3% ter je znašal 26.278.000 funtov. Zmanjšal se je izvoz živil, premoga, železa, jekla, strojev, bombaža, kemikalij in usnja. Gradba ladij je poskočila za inozemstvo za 13.934 funtov. V celoti se je zmanjšal izvoz v letu 1914 za 95.014.000 funtov. — Uradna poročila o cenah

živil izkazujejo zvišanje za 20% proti januarju lanskega leta.

Odstop ministra za zunanje zadeve grofa Berchtolda.

K.-B. Dunaj, 13. januarja.

Minister c. in k. dvora in zunanjih zadev grof Berchtold, ki je Njeg. c. in k. Veličanstvo že pred daljšim časom prosil, da naj ga milostno od njegove službe odpusti, je to prošnjo zdaj na najvišjem mestu ponovil.

Njeg. Veličanstvo cesar je važne osebne vzroke, ki so dovedle ministra za zunanje zadeve do svojega odstopa, priznal in najmilostenje tej prošnji ugordil.

Kot naslednik grofa Berchtolda bode kr. ogrski minister na najvišjem dvoru grof Burian za ministra c. in k. dvora ter zunanjih zadev imenovan.

Rumunija mobilizira?

Francoski listi poročajo: Mobilizacijo v Rumuniji pričakovati je v najkrajšem času. Za konec meseca januarja poklicalo se je pod orožje že 330.000 mož. Sedaj stoji v aktivni vojaški službi 85.000 mož. V kratkem času imela bode Rumunska 600.000 mož pod orožjem, od katerih je 450.000 mož linijskih vojakov.

— Kako, zakaj in proti komu mobilizira Rumunska, doslej ni jasno. Morda tiči v tem le nekaka politična previdnost. Ali vsekakor je zadeva tako važna, da zasluži splošno zanimanje.

Italija pred mobilizacijo.

Razni listi so poročali v zadnjem času, da se je pričela v Italiji mobilizacija vojaških sil. Pravzaprav ne javna uradna mobilizacija, marveč le nekako tiho oboroženje. Graška "Tagespost", piše v tem oziru v svoji številki od pretekle srede sledeče: „Nad vsak dvom stoji laško oboroženje armade in mornarice. Mobilizacija sicer ni ukazana in vendar že stoji nad 600.000 mož pod orožjem. Te dni se pokliče nove rekrute, ki bodejo v 6 tednih izvežbani. Koncem februarja torej bode znašalo število pod orožjem stoječe armade 800.000 mož. Medtem se je rezervne razrede prve linje polagoma k orožnim vajam vpoklicalo in zopet odpustilo. Strelivo za posamezne vrste orožja je že davno na določenih krajih zbrano. Mobilizacija bi se v dnevnem slučaju lahko prav hitro izvršila. Isto tako pripravljena je mornarica . . .“ Italija se torej pripravlja; vprašanje je le: proti komu? "Tagespost" pravi v svojem članku: „Karkoli tudi Italija namerava, tako pametna bode, da ne bo zabodla v sršenovo gnezdo. In v teh par tednih, ki so še potrebni, da je Italija popolnoma za boj pripravljena, zamore se na bojiščih toliko važnega zgoditi, da bodejo naša žalostna prsa zopet prosteje dihalo“ . . . Upajmo!

in 2. razreda. Vrlemu temu junaku, katerega sliko danes prinašamo, se je namreč posrečilo, da je vzel ruskega gubernatorja trdnjave Varšave barona pl. Korffa.

Bolni napljenici **Sanaforij Aflenz**
Hofacker (830) Štajersko, Prostoj.

V vojski — 1915 nasproti*

Minulo je staro leto med prasketanjem pušk, gromenjem topov in žvenkom sabelj. Prešli so dnevi, njih ure in minute, v katerih smo vsi tuamt trepetali; navdajalo pa nas je zmirjal tudi neko vzvišeno čuvstvo. Na tisoče ljudi je zgubilo svoje najdražje; na tisoče hrabrih vojščkov je kravalo na bojni poljh; mnogi, da prav mnogi so štirtovali celo svoje življenje za domovino. Na tujih poljanah najdeš grobove ju-

* Ta izborni članek posnemamo iz "Gosp. glasnika"; gotovo bode vse naše čitalce zanimali.